

Hastalıkların mana ve hikmeti

Karaman'dan okuyucumuz: "Bir hastamız var. Hastalığından dolayı çok üzüntü duyuyor. Teselli etmekte zorlanıyoruz. Hastalık kullara neden verilmiş? Hikmetlerini yazar mısınız?"

Öncelikle hastamıza geçmiş olsun diyorum. Cenab-ı Allah'ın hastalarımıza şifa lütfetmesini niyaz ediyorum.

Bizler yalnızca Allah'ın kullarıyız ve yalnızca Allah'a dönüyoruz. Başımıza gelen her türlü hastalıkları ve musibetleri Cenab-ı Hakk'ın emriyle gelen vazifeli birer memur biliyoruz. Bunları vesile kılarak Rabbimize yaklaşıyoruz. Bu hastalıkların ve musibetlerin açtığı dua musluğundan halisane içiyoruz. Fiilî ve kavli duamızı riyasız yapıyoruz. Bir yandan şüphesiz tedavi için elimizden gelen gayreti gösterirken, diğer yandan şifayı doğrudan Allah'tan bekliyoruz. Ve her şifa pırıltısı için doğrudan Cenab-ı Allah'a minnettar oluyoruz, doğrudan Cenab-ı Allah'a teşekkür ediyoruz.

Bedüzzaman Hazretleri, Hazret-i Eyyûb Aleyhisselâm'ın hastalığını tahlil ettiği İkinci Lem'a'da insanoğlunun başına gelen musibet ve hastalıkları, belâ ve sıkıntıları, hafif veya ağır acıları ve yaraları ele alır ve kader cihetiyle bunların altında yatan hikmetlere ışık tutar. Bilindiği gibi Eyyûb Aleyhisselâm pek çok yara bere içinde epey müddet kaldığı halde, o hastalığın büyük mükâfatını düşünerek, tam bir sabır çağlayanı olmuştu. Yaralarından doğan kurtlar zikir yeri olan diline ve Allah'ı bilme mahalli olan kalbine iliştiği zaman kulluğuna zarar geleceği düşüncesiyle, kendi istirahatı için değil; Allah'a kulluğunun selâmeti için, "Yâ Rab! Zarar bana dokundu. Lisanen zikrime ve kalben ubûdiyetime hâlel veriyor." Diye duâ ediyor. Cenab-ı Hak da onun hâlis, sâfi, garazsız ve sırf Allah için yaptığı duâsını hârika bir sûrette kabul ediyor, ona şifâ veriyor ve âfiyet ihsan ediyor.

Hazret-i Eyyûb Aleyhisselâmın tüm insanlık için örnek bir sabır kahramanı oluşu ve sabrı hayatıyla tebliğ edişi üzerinde elbette durmamız, dersler çıkarmamız ve ibretler almamız gerekir. İşte Üstad Hazretleri, Eyyûb Aleyhisselâmın duâsını konu alan Enbiyâ Sûresinin 83. Âyetini böyle bir ihtiyaca cevap olarak tefsir ediyor ve insanlığın yaşadığı musîbetler, hastalıklar ve dertler hakkında, beş nükte içinde muhtelif ve orijinal değerlendirmelerde bulunuyor. Nükteleri kısaca hatırlayalım:

Birinci Nükte: Burada bütün yoğunluk içimizde ve ruhumuzda hissettiğimiz mânevî yaralarımıza tahsis edilmiştir. Hazret-i Eyyûb Aleyhisselâmın bedenî yaralarının

karşılığında, bizim de rûhî yaralarımızın olduğuna dikkat çekilmiş; bedenî yaraların nihayet yüz yıllık bir hayatı tehdit ettiği, fakat bizim mânevî yaralarımızın pek uzun olan ebedî hayatımızı sıkıp mahvetmeye çalıştığı kaydedilmiştir. Burada bildirilmiştir ki, tevbe ve istiğfarla çabuk imha edilmeyen her bir günah kalbi siyahlandırıyor. Her bir günah içinde küfre gidecek bir yol vardır. Günah eğer istiğfarla derhal imha edilmez ise, kurt değil; küçük bir mânevî yılan olarak kalbimizi ısırıyor. Meselâ günahlarının başkası tarafından bilinmesini istemeyen insan oğlu, tevbeye muvaffak olamayınca meleklerin varlığını ağır görmeye başlıyor, hattâ Allah'ın varlığına karşı inkâr meyli içine giriyor ve bu yönde içine girdiği küçük bir zanna büyük bir delil gibi yapıyor. Bu durum ise, kendisini inkâra götürmeye yetiyor.

İkinci Nükte, maddî hastalıkları konu alıyor ve insanın hastalıklara karşı şikâyet etmesinin hakkı olmadığını, çünkü insanın vücut elbisesinin tamamen Mâlikü'l-Mülke ait olduğunu hatırlatıyor. Bununla beraber maddî musibetler insana sevap ve feyiz kaynağı teşkil etmektedirler. Nitekim musibete uğrayan kişi zaafını ve aczini tam hissederek Rabb-i Rahîm'ine tam sığınmakta, yalnız O'nu düşünmekte, yalnız O'na yalvarmakta ve böylece hâlis bir ibâdet haline ulaşmaktadır. Öyle ki, riyasız bir ibadet hükmünde olan böyle hastalıklar, yaralar, bereler, sakatlıklar ve musibetler, bu noktadan, aslında birer Rahmanî hediye olarak başımıza gelmektedir.

Üçüncü Nükte, sevap nedeni olan maddî musibetlerin, hastalıkların ve yaraların insanı Allah'a daha çok yaklaştıracaklarını ve duaya zemin hazırlayacaklarını nazara veriyor.

(Mesela, Allah Teâlâ buyurdu ki: "Mü'min kullarımdan birine bir belâ ve hastalık verdiğimde Bana hamd eder ve verdiğim belâ ve hastalığa isyan etmeyip sabır gösterirse, yatağından kalktığında annesinden doğduğu günkü gibi günahlardan temizlenmiş olarak kalkar. Allah hafaza meleklerine şöyle buyurur: "Ben bu kulumu yatağa esir ettim. Ve ona belâ verdim. O halde ondan önce sıhhatteyken kendisine yazmış olduğunuz sevapları yazmaya devam edin."1)

Dördüncü Nükte, maddî musibetlere, hastalıklara ve yaralara karşı sabır kuvvetini kullanma adabını konu alır ve bize Hazret-i Eyyüb Aleyhisselâmın sabrını öğretir.

Beşinci Nüktede, asıl musibetin dîne gelen musîbet olduğu, dînî olmayan musîbetlerin bir kısmının birer Rahmânî ihtar, birer Rabbânî iltifat ve birer arındırma ameliyesi, bir kısmının günahlara kefâret, bir kısmının da aczi ve zaafı tam hissettirip Allah'a sığınmayı netîce verdiğinden tam bir huzur kaynağı teşkil ettiğini beyan eder. Dînî musîbetlerden ise her zaman Allah'ın dergâhına ilticâ edip feryat etmek gerektiği hatırlatılır.2

Üstad Hazretleri asıl hastalığa, asıl yaraya, asıl musibete ve asıl derde şöyle dikkat çeker ve hastalığın böylesinden milyon defa feryat etmemiz gerektiğini bildirir: “Eğer sen, günahları düşünmüyorsan yahut âhireti bilmiyorsan veya Allah’ı tanımıyorsan sende öyle dehşetli bir hastalık var ki, milyon defa sendeki bu küçük hastalıktan daha büyüktür; ondan feryat et. Çünkü bütün dünyanın mevcudatıyla kalbin, ruhun ve nefsin alakadardır. Mütemadiyen ayrılık ve yokluk ile o alakalar kesilip, sende hadsiz yaralar açılır. Bahusus âhireti bilmediğin için, ölümü ebedî yok oluş olarak düşündüğünden, yara bere içinde dünya kadar hastalıklı bir vücudun var.”³

Şüphesiz musîbetin here türlüünden Cenab-ı Hakk’ın yardım ve inâyetine sığınmalıdır. Cenab-ı Hak cümlemizi maddî mânevî musîbetlerden korusun. Âmîn.

Dipnotlar:

1. Câmîü’s-Sağîr, 3/1274
2. Lem’alar, s. 20-24
3. Lem’alar, s. 268